

Literatūra

RAŠTIJA
MENAS
MOKSLAS

NR. 293

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XI METAI

ROSITA FORBES

ARABIŠKAME HAREME

Buvo metinės piligrimų kelionės į Mekką pradžia. Kupranugariai užkimšo Jiddas gatves. Kiekviename šešėlio lope sėdėjo beduinai, čiulpdami savo vandenines pypkes, aptardami sezono lūkesčius. Aš ieškojau britų konsulato. Iš skersgatvių ir arkų sklido mykimas gyvulių, nepatenkintų sunkiais nešuliais ir protestuojančių prieš šiurkščius piligrimų ginčus. Atrodė tiesiog neįtikėtina, kad žmonių balsai galėtų sukelti tokį triukšmą.

Laiks nuo laiko iš už kampo išbanguodavo kupranugaris ir jo neštuvuose supami keleiviai savo šauksmais prisidėdavo prie bendro triukšmo. Keletas moterų pasisukinėjo prekyvietėje, bet mažai kas jose tebuvo matoma. Jų drabužiai atrodė kaip palapinės, kuriose jos judėjo be formos ar garso. Net jų akys slėpėsi po kietai iškrakmoluotu šydu, nukarusiu iki kelių.

Aš dėvėjau piligrimo aprangą, susidedančią iš naktinio chalato ir skaros aplink galvą. Karštis plaukė, lyg upė potvynio metu. Ėjau toliau savo keliu visokiausių žmonių klausinėdama krypties. Pagaliau supratau, koks bergždžias buvo mano sukimas ratu aplink tas pačias vietas ir pasibeldžiau į duris namų, į kuriuos rėmėsi vienos gatvės galas. Už begalinių sienų turėjo būti sodas. Trumpai žvilgtelėjusi, pamčiau šviesiai raudonus žiedus šakų viršūnėse, kada atsidarė durys ir pasirodęs negras paklausė, kokių reikalų esu atvykusi.

Atrodo, jog man nepavyko jam išaiškinti, nes po kelių minučių atsiradau kiemo viduje ir pasijutau kalbanti su malonia jauna moterimi, kuri į mane žiūrėjo su gailėsčiu ir baime. Šventumas yra geras dalykas, tikriausiai galvojo ji, bet visa tai neturėtų pažymėtino asmens, kaip aš, pastatyti į tokia padėtį! Pilna smalsumo ir labai mandagi ji nūvedė mane atsisėsti ir įsakė senesnei moteriškai nudulkinti mano drabužius. Apie mano išėjimą ji nenorėjo nė girdėti. Argi lauke nebuvo karščiausia dienos valanda? Argi negeriau būtų, jeigu aš pailsėčiau ir atsigaučiau, o paskui, kada saulė bus arti laidos, ji pasiųstų su manim vergę, kuri parodytų man kelią. Taigi aš atsileidau šydą. Mano šeimininkė pasodino mane ant kilimo ir, padėjusi po nugarą pagalvėlį, pašaukė arbatos Parietusi kojas po savimi, ji atsisėdo priešais mane ir pradėjo klausinėti.

Pasakiau jai, kad atvykau iš Egipto, kad prisilaikiau piligrimų vedėjo Bakr Hano-wi grupėje kelyje į Mekką, ir kad mano tarnas Bahijja turėjo karščio, kas privertė mane vieną išeiti gatvėn.

Moteris nė nesistengė paslėpti savo nepritarimo. "Aš niekuomet nepalikau šių namų", tarė ji, "išskyrus tuos atvejus, kada turėdavau lydėti savo poną į Taifą, kur saulė yra glamonėjimas, o ne smūgis, ir vaisiai tokio skonio, kad jūs niekuomet nepatikėtumėte".

Iki tol maniau, kad ji yra namų savininko žmona ar duktė, bet jai pavartojus žodį "ponas" vietoje "viešpats", supratau, kad ji buvo vergė. Tada paklausiau, ar ji nebus gimusi Jiddoje. Ji nežinojo savo gimimo vietos, nes buvo nupirktą dar jaunutė ir savo šeimos istorija niekada nesidomėjo.

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

DAIL. K. ŽOROMSKIS

"Rūpintojėlis"

"Jūs tikriausiai nebūsate iš kalnų anoj jūros pusėj", tariau, turėdama galvoje Abisiniją, nes merginos oda buvo alyvos spalvos.

Moteris papurtė galvą ir neaiškiai mostelėjo horizonto link. "Moteris ten daug baltesnė negu aš — ji balta, kaip jūsų sesuo".

Geriant nemalonaus saldumo arbatą su prie pirštų limpančiomis bulkutėmis, aš paklausiau ją, ką ji turėjo galvoje tai sakydama. "Gal būt, tai žmona iš mano krašto?"

"Ne. Ji irgi yra vergė, bet mano ponas ją mėgsta. Ji labai graži".

Tuo metu prasiskleidė uždanga ir pasirodė mergaitė, kuri galėjo būti gimusi bet kuriame krašte šiaurės Viduržemio jūros. Ji turėjo aiškia bėspalvę odą ir šviesiai rudus plaukus. Ji atrodė pavargusi. Nerodydama nei nustebimo, nei susidomėjimo ji priėjo prie mūsų ir susmuko ant kilimo. Mergaitė nusviro ant savo pagalvėlių. Atrodė jauna ir išsisėmusi, bet kada jos akys susitiko su manosiomis, jos buvo pilnos pasitenkinimo. Aiškaus aukso buvo jos akys. Nieko panašaus dar nebuvau mačiusi. Ji nešiojo permatomo muslino korseletą, kuris jos krūtis paliko nepridengtas, o aplink strėnas buvo apsisukusi mėlynu rožiniu šilku.

Šypsodamasi tamsesnioji moteris paėmė mergaitę už riešo ir pastūmė aukštyn jos apyrankes, kurių buvo gana daug. Po jomis kūnas buvo sutinęs ir išraižytas virvės ženklais. "Iš tikrųjų tau reikia pavydėti!" sumurmėjo ji, bet mergaitė ištraukė ranką ir viena iš juodųjų ėmė ją masažuoti savo patyrušiais pirštais.

Buvo atnešta daugiau arbatos, šiuo kartu šaltmėtinio skonio. Pasilenkdama prie puodelio, mergaitė, kurią vadino Selmag, parodė savo tik iš dalies muslinu pridengtą nugarą. Skersai jos buvo matyti raudonų ženklų groteliai. Aš stipriai įkvėpiau oro.

Rudoji moteris pakėlė akis. "Ji buvo pas savo poną", paaiškino ji, lyg to būtų pilnai pakakę.

Balsu, kuris, turėjau vilties, skambėjo

natūraliai, aš paklausiau mergaitę, ar jos nemušė. "Žinoma. Argi to nesimato?"

"Bet ar ji nieko neturi prieš tai?" nustebau.

"Wallahi!" aiškino rudoji moteris. "Ar jūsų gi niekada nemušė? Nejaugi egiptiečiai tokie jau nerūpestingi moterų atžvilgiu, kad jų net nemokina?"

Sumurmėjau kažką apie Egipto pažangą ir skubėdama ėmiau toliau pasakoti, kaip Kairo moterys vaikščioja gatvėmis prisidengusios šydais, kurie iš tikrųjų nieko neslepia. Kalbėdama mačiau, kad manęs klausiančios moterys negalėjo suvokti mano minties. Rudoji moteris, kuri buvo daug inteligentiškesnė negu kitos, dėjo nors pastangų suprasti. "Ką pažanga turi bendro su pono ir vergo santykiais", buvo bepradedanti ji, bet kada pastebėjo mano akis, nukreiptas į odinio botago ženklus mergaitės odoje, ji tuojau užprotestavo. "Ar jūs iš viso ten Egipte ką nors išmanote?"

Valandėlei mano liežuvis atsisakė tarnauti.

Tada prisiminiau, kad per tą visą laiką Selmag nieko nesakė ir kreipiausi į ją: "Kur atvykusi ir kiek ilgai esanti čia, Jiddoje. Nesupratau jos atsakymo, bet viena iš juodųjų man paaiškino, kad "baltoji" buvusi prieš kokius metus nupirktą Mekkoje, vergų turguje.

"Juk įstatymas neleidžia vergo mušti", protestavau aš.

"Kaipgi tada ji gali duoti kitam, arba pati turėti malonumą?" įsikarščiovusi paklausė rudoji moteris.

Būdama Jiddoje aš dar keletą kartų nuėjau į namą gatvės gale. Būdavau mandagiai priimama, bet ilgainiui supratau, kad moterys, kurios mano paskutiniųjų vizitų metu užpildė didžiulį kambarį, žiūrėjo į mane kaip į barbarę, kurios paprastumas jas linksmino, nors jos buvo per daug mandgios, kad tai parodytų. Tačiau Selmag'os daugiau nemačiau.

* * *

Prisimenu sujudimą Habl, šeiko Saydo namuose, kada kupranugariu atjojęs raite-

(Tasa 2-me psl.)

Arabiškame hareme

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

Jis pranešė vyriausiojo šefo Beni Abs atvykimą. Visas kaimelis sugriuvo į šeiko namus padėti pasiruošimuose. Aplinkui krosnis augo duonos kalnai. Žmonos ir dukterys pritūpusios kimšo paukščius kietai virtais kiaušiniiais ir ryžiais, kepė pilno dydžio, nesukapotas avis. Iš kiemų, kur ilguose puoduose ant karštų pelenų virė kava, girdėjosi diržų ir šovinių žvangėjimas.

Šeikas Saydas savo gyvenimą pradėjo kaip belaisvis-patarnautojas Medinoje ir praturtėjo iš ginklų ir vergų prekybos. Tuo metu, apie kurį rašau, visas Habi kaimas priklausė nuo jo dosnumo. Jis gyveno kaip koks patriarchas Abraomas, turėjo didžiules bandas galvijų, kaimenes avių ir daug vaikų.

Dvi savaites naudojausi šeiko vaišingumu, laukdama karavano, kuris vis nesirodė. Su keliais tuziniais moterų aš miegojau iš molio drėbtomis sienomis bute. Naktimis stebėdavau arba asistuodavau paruošimą moterų, kurios buvo skirtos palaikyti pono draugystę. Prieš aušrą ir saulėleidį kalbėjau reikalingas maldas, kakta liesdama žemę. Buvau išmokyta dažyti plaukus tyre, pagaminta iš auksaziedžių ir lavsonijų, raudonai nudažyti kojų pirštų nagus ir ištepti savo rankų viršus plunksna, pamirkyta į sepijos sultis. Didžiojo įvykio proga man irgi buvo paskirtos pareigos: virimas ir patarnavimas vidudienio pietų metu. Taigi, kada svarbiojo svečio laukimų prisipildė šeiko namai, pasijutau esanti ne mažiau susijaudinusi negu kiti.

Maišatis vis didėjo vienoms moterims begiojant apie puodus ir puodynes, kitoms nuosvojant smilkytuvais čia pat, netoliese, taip kad kvėpalai lašėjo nuo mūsų drabužių ir vėjas nešė pelenus į akis.

Po ilgų sunkaus darbo valandų ir keleto netikrų aliarmų pagaliau — "Wallahi! Jo kupranugaris pasirodė ant kopos!" Didžiulis butas buvo pasiruošęs beduino priėmimui. Geriausių avių kailių vilnos, lyg snaigės nužėrė kilimus, o sienas puošė eilėmis sukabinėti senieji ginklai. Tarpe jų kabėjo metaliniai visokio dydžio ir spalvų ragai. Viršutinėje tarplangėje suskaičiau jų šimtą devyniasdešimt penkis. Virš kavos židinių sukosi garų spiralės. Visus kitus kvapus stelhė kodylo kvapas. Kampe stovėjo puikiai išgraviruotas sidabrinis puodas su mažesne to paties stiliaus vaza. Šalia jų gulėjo šilkinis rankšluostėlis. Šyškiai ruzavos spalvos muilo gabalas kvėpavo lajumi.

Apojau šalia židinio, plodama plonų... paplotė... Anglies juodumo Maryam... paimdavo juos iš manęs, mirkydavo... paduodavo Faddai, kurios apyrankės zvangedavo susukant juos į aukštus... ir perauodant mažajai Sherifai, kad... maltos mėsos ir džiovintų... taip mes dirbome, bet mūsų... dar labiau negu rankos... Naze' ai būti pasijutau per viešpatį Beni Abs ir, jeigu ji... ar jis pasiims ją su savimi į dykumas?

Snaigus riksmas atkreipė mūsų dėmesį. Fatima, keturiolikmetė, sudrožė Naze' ai per veidą. Fatimos riksmas buvo preliudą kovos, kurią mergiotės atliko kačių vikrumu. Jos kočiojosi smėlyje, draskydamos viena kitą, kandžiodamos ir mušdamos. Valandėlę moterys stebėjo reginį su susižavėjimu. Tada šeiko marti sušuko: "Saugokite, saugokite! Jos sudraskys vieną kitą ir kaip tada jas bus galima parodyti mūsų viešpačiui?"

Rambias moteris tai išjudino, kaip išjudina vėjas kukurūzų laukus. Jos puolėsi į mergaites. Akimirkoj mergaitės buvo perskirtos, gerokai supurtintos, prigrasintos ir pastatytos skirtinguose kampuose.

Naze' a, truputį drėbdama, susmuko

A. S. PUŠKINAS

EUGENIJUS ONEGINAS

Eiliuotas romanas

Vertė STEPAS VAZBYS

Vinco Krėvės-Mickevičiaus
Špiesiam Prisiminimui

(Tęsinys)

SEPTINTOJI DALIS

XXXII

Bajorų fajetonas laukia.
Virėjai pusryčius gamina.
Dar neša storą lagaminą.
Vežėjai, bobos baras, šaukia.
Jau ant menkutės kumelaitės
Foreitorius ilipo greitas.
Vaziuos tuoj, reiškia. Ir tarnai
Su ponais atsisveikint grūdas.
Pirmyn! Ir pajudėjo būdos
Stenėdamos. "Sudiev laukai.
Jūs liksite many ilgai.
Ir ar sulauksiu pasimatymo?..."
Ir ašaros jai žadą atima.

XXXIII

Gal būt' prastūmsime ir mes
Civilizacijos ribas
Už pusės tūkstančių metelių,
Kaip filosofai pranašauja.
Tada ar atpažinsim šalį?..

šalia manęs. "Ar matote manyje žymių?" paklausė ji rodydama veidą.

"Ne".

"Tebūnie pagarbintas Alachas".

"Bet dėl ko jūs pešėtės?"

"Ta ožka Fatima pasigyre savo teise šianakt palaikyti mano viešpaties svečio draugystę. Mat, ji esanti šešiais mėnesiais jaunesnė už mane ir plona kaip gyvatės skeletas. Argi bet koks vyriškis rastų joje patitenkinimo? Alache, atleisk mums!" Naze' a pasmukė abi rankoves, kad parodytų mums savo rankas ir, ištiesdama koją, pademonstravo savo strėnų ir šlaunų stangrumą.

Spėliojimas tęsėsi valgant avieną ir ryžius, kurie, vyrams pavalgius, buvo atsiųsti moterims. Fatimai ir toliau rodant ženklų reikalą išspręsti nagais, laimei, mūsų užkandžiai buvo pertraukti šeiko Saydo atsilankymu.

Šeikas atsisėdo ant matracų padengto suolo, ir moterys tuojau jį apnuogo. Žmonos ir dukterys lūpomis palietė jo drabužį. Vergės puolė ant kelių bučiuoti jo kojas.

Kada jis su neskiriančia malone glostė prieš save palenktas galvas, aplinkui pasigirdo visokiausių balsų. Šeikas Saydas vienok klausėsi tik savo žmonos. Jo svečias jau buvo pasitraukęs į savo kambarį. Šeikas Saydas skubiai priiminėjo patarimus matronos, kurios kaklo papuošalai skambėjo su kiekvienu kvėptelėjimu. Naze' a buvo truktelėta į priekį ir jos viršutinis rūbas nurengtas. Ji nuolankiai susmuko prie savo pono kojų, o jis ranka vedžiojo per jos nuogus pečius, lyg tai būtų jo perkamas arklys. Klusni jo įsakymui, ji atsisėjo priešais, leisdamas drabužiams nukristi ir apnuoginti ją iki strėnų. Šeikas šaltai ją apžiūrėjo. Tada jis nusišypsojo, patapšnojo ją per ranka ir palinkėjo, kad atneštų laimės jo svečiui.

Dėkingumo aistroje Naze' a metėsi į jo kojas ir prispaudė prie jų savo kaktą. Taip dykumos kaime Habi, mergaitė iš žmogaus, kurs ją dar vaiką nupirko Mekkos turguje, perėjo nuosavybėn beduino, kuris rytoj pasiims ją su savimi į užleistomis uždangomis neštavo kambarėlį, besisupantį ant kupranugario nugaros.

Vertė ta

2 — NAUJIENOS — CHICAGO 8, ILLINOIS
1955 M. GRUODŽIO 10 D., ŠESTADIENIS

Užvirs gyvenimas iš naujo.
Per purvynėlį bris plentai,
Voratinklių, tarytum gijos.
Tiltų špižinių arkų sijos
Krantus sukaustys; net kalnai
Mums prasiskleis, po jų dugnu
Prirausim tunelių skliautų.
Ir pavydėtina bus būklė:
Kiekvieną stotį puoš juk smuklė.

XXXIV

Prastoki mūsų dar keliai,
Baugina trūniją tiltai.
Stotyse veltui merkias akys,
Užmigti neleidžia blusos, blakės.
Nėra net smuklių. Vien šaltoj,
Dantim kalenančioj troboj,
Ant juoko preis-kurantas styro,
Nes gausi gal vandens tik tyro.
Tuo tarpu užkampio ciklopas,
Nufvėres rusišką plaktuką,
Ties kalvės ugnele smarkus
Jau taiso dirbinį Europos,
Gimtines laiminti pratruko
Kelius ir dvokiančius griovius.

XXXV

Bet žiemą džiaukitės, draugai.
Vaziuok skersai ir išilgai —
Juk lygus kelias, tarsi stalias,
Ar be minties koks madrigalas.
Automedonai traukia akį.
Ir troikos tarsi kulkos lekia,
Kai varstai nyksta, marguliuoja,
Tarytumei pro tvorą joji.
Šį kartą Larina, deja,
Brangių pastočių vengdama,
Prie tikslo kapstėsi ilgai,
Turėjo savaitę sugaišt.
Ir Tanė raukės nesava,
Vis klausinėja — kur Maskva?..

XXXVI

Lange nudžiugus Tanė lindi.
"Vaje, vaje... Juk tai Maskva!"
Jos bokštų aukso kryžiai spindi,
Tarytum vakaro žara.
Kiek būdavo, broliukai, džiaugsmo
Išgirst jos cerkvių vėrpų gausmą,
Gerėtis sodais, rūmų stiliais,
Subėgusiais prie kojų tyliai.
Ir, kai minėjau tavo vardą,
Maskva, liūdnoje tremtyje,
Lengvesnė darės vergija,
Ir pūvo šaknys mano vargo.
Maskva, kiek rusui tu brangi,
Tik atitolus pajunti.

XXXVII

Pilis štai Petro apsupta
Ne vien mišku, atsiminimais.
Išlepintas pasisekimais
Napoleonas laukė čia
Maskvos parklūpusios agonijos
Ir išsvajotų Kremliaus raktų.
Bet nesulaukė. Žmonės jos
Sveikos neduos, nors jis patraktų.
Ir plėšia miestą iš nasrų,
Ir kelia tūkstančius gaisrų.
Atseit, iš čia jisai ir štabas
Žiūrėjo, lyg juos trenktų stabas,
Kaip ugnys artinos prie vartų.
Rūsčiau vis darės Bonapartui.

(Bus daugiau)

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija

Siūlo pirkti šias knygas:

VINCAS KRĖVĖ-MICKEVIČIUS, 188 psl. \$2.00
BIRŽIŠKA, VACL., Prof. Senujų Lietuviškų knygų
istorija, 208 psl. Kietais virš. \$3.00
Minkštais viršelais \$2.00
J. SVAISTO PETRAS ŠIRVOKAS, 230 psl. \$2.00
DAN KURAIČIO ATSIMINIMAI, 208 psl. 2.00
1950 m. Lit. Dr. METRAŠTIS, 304 psl. \$2.00
1954 m. Lit. Dr. METRAŠTIS, 364 psl. \$3.00

Rengiamės spausdinti kitus kūrinius.
Platintojams duodame nuolaidas
Pinigus prašome siųsti čekiu arba Money Orderiu tokiu adresu:

Lithuanian Literary Society of Chicago
1739 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Apie naujus filmus

Love Is Many Splendored Thing

Šio filmo veiksmui neturėtų būti svarbu vieta, nes tai gali atsitikti ir Amerikoje, ir Egipte, ir Australijoje, ir Ispanijoje ir kitur. Tai gali nutikti visur, kur yra žmonių, kur yra jausmų, išsipareigojimų, atsakomybės. Nenoras būti vienam ir "kritimas į akį" yra taip pat neblogas pasiteisinimas, šnekančiant šio pastatymo tema.

Europietis žurnalistas sutinka žavią moterį, kuri, nemazam jo nustebimui, yra gydytoja. Ji maišyto kraujo: geltonodė su baltuoju. Vyras buvo tautinės Kinijos generolas, raudonųjų suimtas ir sušaudytas. Ji baigusi mokslus Europoje, bet galvoja ir nori būti kinietė.

Kaip dauguma dalykų, taip ir šisai prasideda gana atsitiktinai. Po pirmos vakarienos jis (William Holden) pasisako jai (Jannifer Jones) esąs vedęs, bet su ja norėtų dar susitikti. Ji mananti, jei vedusieji gyvena meilėje — susitikimas neturėtų įnešti druožlių, o jei jie gyvena blogai — taip pat nieko baisaus, nes ji norinti gyventi vieniša. Ji atsisako paskirti šekantį pasimatymą.

Bet jie susitinka vėl. Susimylė greičiau nei pagal gramatiką išėitų. Ji savo kinietiškus namus giliai myli ir nežino ką pasirinkti: maišytą tėvynę ar naujai sutiktąjį.

Imaišomas pigus amerikoniškas prievoksmis: žurnalisto žmona nesutinka skirtis, nors jie gyvena kituose miestuose.

Šiaurinė Korėja užpuola Pietinę Korėją. Jis staiga išsiunčiamas į keptuvinę vietą žiniomis skaitytojus apšviesti. Jie du keičiasi laiškais. Staiga jis priefrontėje žūsta.

Ekranan įvelta pigių mizanscenų (pirkliai, su kuriais jis norėtų pasikalbėti), nuvalkiotų posakių, pav. "ar nematai, kad aš tave myliu!" Gana iš kupetos ištrauktų numintijimų, neįjungtų į veiksmą, mažiausiai tinkančių naujo paveikslo pradėjimui yra ne vienas. Režisierius irgi paliko neišbaigtų nuotraukų, pav. prie ligoninės sustojus palieka automobilio atlapas duris į gatvės pusę, plaukimas per upę, ir kt.

Filmas nėra pageidautinai išbaigtas, gal skubintas, gal rinkai užkišti leistas, gal taikytasi prie geltonosios rasės. Mestas eiliniui žiūrovui.

Šitokiose nepavydėtinose sąlygose filmui svorio pridėjo Jannifer Jones, kurion žiūrėdamas tiki matęs euroazijietę ir kuri pasirinktąjį isimylė taip nuoširdžiai, kad gailiesi ir jos, ir tų žydinčių pievų, ir to dvi-liemenio medžio, suvedusius ir atskyrusius juos. Ji negali patikėti spaudos žinia, kad jis, jos numylėtasis, žuvo. Ji bėga į kalnelį, pilnu baimės, vilties ir siaubo veidu laukia jo. Tuš-

čia. Tik peteliškė nutūpia ant kamieno, tarsi gegutė iškukuotų našlaitėlei nelaimę, tarsi ašaros tik dabar pradėdamos.

Bet toks yra gyvenimas. Vieni jį bando pakeisti ir neįstengia, kiti nieko nedaro ir jis pats rieda gerojon pusėn.

Visa lieka kaip buvę, meilė taip pat. Meilė uždara svetimiesiems ir neišpasakytai plati, miela ir brangi pasirinktajai širdžiai. *Zibintas*

Anglų kalbos pamokos
Dieną ir vakarą
AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLOJE
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

BIZNIO IR FINANSŲ PATARĖJAS

Pirkdamas ar parduodamas prekybos įstaigą, organizuodamas ar padidindamas įmonę ar kokį biznį, pasitark su

**WILLIAM J. DRAKE
-DRAGŪNAS**

85-03 Wareham Place,
JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 6-7272

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Now at UNION APPLIANCES

SPECIAL OFFER FOR CHRISTMAS ONLY!

HOOVER
cleaning tools
FREE

\$24.95 Retail

when you buy the world's finest cleaner

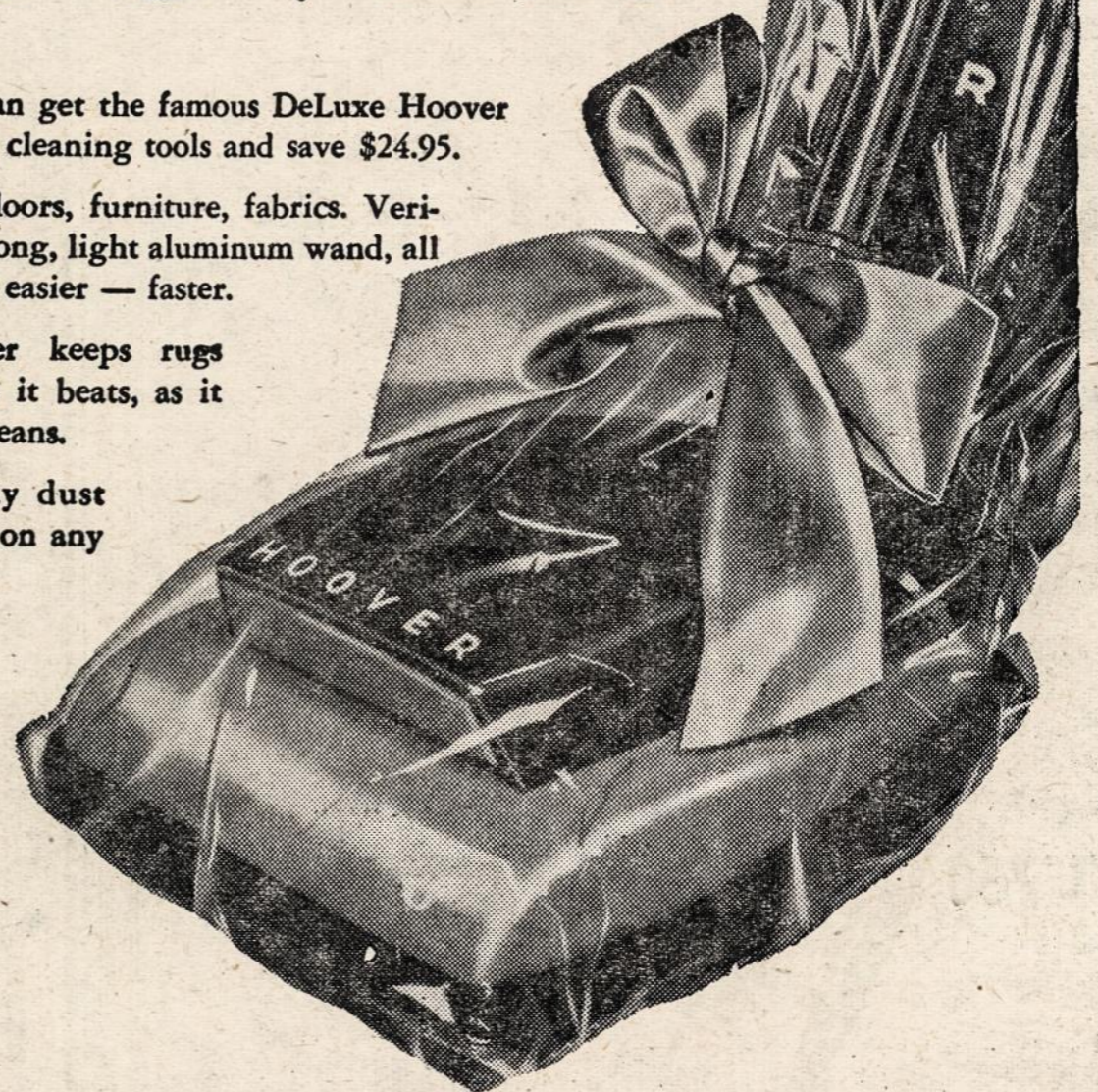
**THE DE LUXE
HOOVER**

★ Now you can get the famous DeLuxe Hoover complete with cleaning tools and save \$24.95.

★ Tools for floors, furniture, fabrics. Veriflex hose and long, light aluminum wand, all make cleaning easier — faster.

★ The Hoover keeps rugs bright because it beats, as it sweeps, as it cleans.

★ Throw-away dust bag — largest on any cleaner.

UNION APPLIANCES

101 So. Clinton Street

DEarborn 2-4838

Didžioji San Francisco katastrofa

Kitais metais sueis lygiai 50 m. nuo nuostolingiausio ir destruktiviausio žemės drebėjimo Jungtinėse Amerikos Valstybėse, įvykusio 1906 m. balandžio mėn. 18 d., 5:13 val. ryto. Tais metais San Francisco miestas su 400,000 gyventojų buvo pasiekęs savo žydėjimo viršūnę: krautuvės lūžo nuo prekių, jose pirkėjų buvo sausakimšai prisigrūdę, teatrai visuomet buvo perpildyti, viešbučiuose turistai turėdavo vargo gauti nakvynę. Žemės drebėjimas ir gaisras nušlavė 500 blokų su 28,000 namų, pridarydamas beveik \$500,000,000 nuostolių.

Nors stiprusis drebėjimas tęsėsi tik 48 sekundes, bet daugeliui tos sekundės virto amžinybe, nes jų užteko namams suversti, telefono ir elektros tinklui išardyti, traukiniams išvartyti ir t. t. Mažesni sukrėtimai tęsėsi visą kitą dieną. Drebėjimo pasekoje kilęs gaisras keleriopai padidino katastrofą: gaisrui priskiriama net 85% visų padarytų nuostolių.

Drebėjimas palietė 300 mylių ilgio, vietomis net 40 mylių pločio įlankos pakraštį. Per tas kelias sekundes medžiai plaišiojo lyg degtukai, aižėjo namai ir gatvės. Pastatai su plieno rėmais buvo gerokai sukrėsti, bet išsilaukė. Taipgi mažai tenkentėjo ir cemento pastatai. City Hall, 7 mil. dolerių vertės, susmuko. Teisingumo Namai, kuriuose buvo ir miesto daboklė, buvo gerokai apgriauti. Kaliniai galvojo, kad kokio nuteisto mirtį kalinio drau-

gai bandė dinamitu išlaisvinti pasmerktąjį.

Didelis sūmyšis kilo beprotamyje, kurio metu žuvo apie šimtas ligonių. Bepročiai, nesuvokdami kas dedasi, ėmė mušti prižiūrėtojus ir vienas kitą.

Katastrofa užklupo Enrico Caruso

Balandžio mėn. 17 d. Grand operos namuose vyko "Carmen" spektaklis, kuriame dainavo ir didysis pasaulio tenoras Enrico Caruso. Žemės drebėjimas jį užtiko tik sugrįžusį į Palace viešbutį ir vos spėjusį užmigti. Vėliau jis pasakojo savo pergyventus išpūdžius:

"Pabudau pajutęs, kad mano lova supasi, lyg būčiau laive. Per langą matau drebančius pastatus, didelius mūro gabalus krintančius nuo jų žemyn. Girdžiu vyrų, moterų ir vaikų klyksmus".

"Dideli tinko gabalai nuo lubų krinta kaip lietus. Bėgu į gatvę. Netrukus atrodo, kad visas miestas dega. Visą dieną bastausi po miestą. Bandau ištrukti, bet kareiviai neleidžia. Tą naktį miegu ant kietos žemės. Mano strėnos dar dabar tebegelia — toks kietas guolis".

Didysis gaisras

Gelbėjimosios grupės stengėsi išgelbėti žmones, iš juos užgriuvusių jau degančių pastatų. Ne vienas žmogus, beviltiškai griuvusių prislėgtas, liepsnoms artinantis, maldavo gelbėtojų, kad (Tęsinys 5-me pusl.)

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas
įrengti savo namą
žiemai.

Mes turime išdirbtą
reputaciją pilno pasi-
rinkimo A-1 rūšies
stako lentų ir namams
materiojų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Tel.: VICTORY 2-1272

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Angliški 100% vilnos audiniai vyriškiems ir moteriškiems drabužiams, paltams ir kt. Įvairiausios rūšies maistas. Vaistai.

Visi sovietų valdžios muitai užmokami čia. Siuntinių gavėjams nereikia nieko primokėti.

T. KUCZEWSKI & CO.

4036 SO. RICHMOND STREET Tel.: Frontier 6-6399
CHICAGO 32, ILLINOIS

Ofisas atdaras: Nuo pirmadienio iki šeštadienio,
nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Rakandų yra visur, bet naujausio stiliaus baldus, be sugadinimų, brokų — rasite pas mus. Kainos be užprašymo ir išmokėjimai be finansų kompanijų.

KIEKVIENAS PIRKĖJAS ŠI MĖNESI
GAUNA 14 DALIŲ IMPORTUOTĄ
KAVOS SERVIŽĄ DOVANAI

Pečiai \$89.00

Skalb. mašinos \$89.00

Šaldytuvai 1956 metų
tikrai \$159.00

TV - RCA
DUMONT,
ADMIRAL,
ZENITH,
SYLVANIA

NUO \$129.00

Išmokėjimai iki 2 metų. Visos prekės 1956 metų modelio.

SEKMADIENIAIS NESKAITOME TAKSŲ.

Gazo šildymo pečiai: Moore, Siegler ir kiti.

FURNITURE CENTER, I N C.

3224 So. Halsted Street

Victory 2-4226

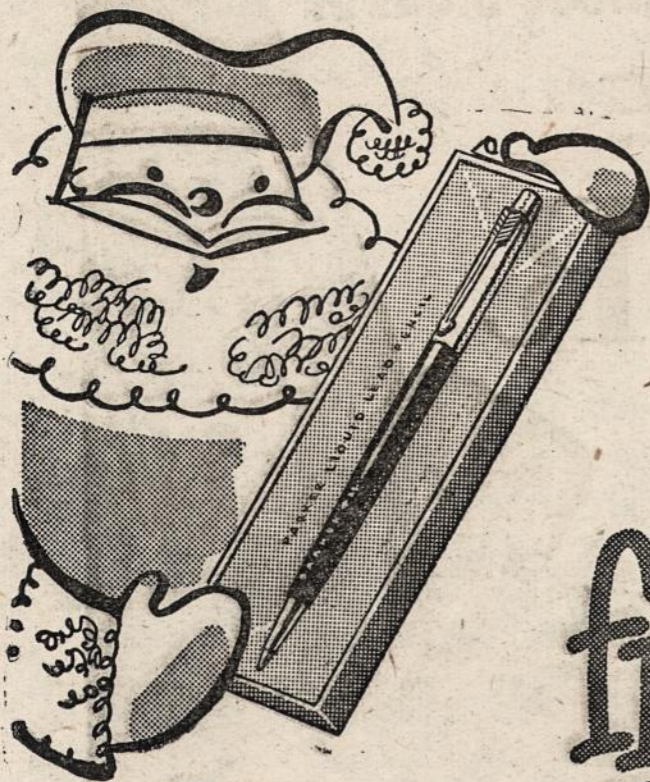
VEDĖJAS JUSTAS LIEPONIS

Atidaryta pirm., ketv. 9-9:30, kitomis dienomis 9-6. Sekmad. 10-5 val.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, DECEMBER 10, 1955

A GIFT TO THE GIVER

this
\$395
Parker
LIQUID
LEAD
Pencil

free

with the purchase of
this luxurious new

PARKER "51"
pen and pencil set

Famous Parker "51" pen
with Electro-Polished point and
the new Parker Liquid Lead
Pencil that sharpens itself
as it writes. Point cannot break!
Here's a gift that is new
and different! Plus ... a \$3.95
Liquid Lead Pencil FREE
with the purchase of
this "51" LL Standard Set.

\$17.50

In attractive gift box

Leo Berman Hardware and Appliances

1638 W. 63rd Street

HEMlock 4-6800

(1 block West of Ashland on 63rd St.)

3422 Michigan Ave.

East Chicago, Ind.

Phones: WATERfall 8-8400

East Chicago 5611

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

jį nušautų, ką šie kartais ir padarydavo, nematydami kitos išeities.

Liepsnos, sunaikinusios tirštai gyvenamą Market gatvę, persimetė į prekybinius, pramogų ir didžiųjų viešbučių kvartalus. "Chinatown", tirščiausiai kinų gyvenama vieta Amerikoje, buvo išdegintas. Italai, gyvenę Telegraph Hill, atidarė vyno statines ir, pamirkę į vyną skudurus, dangstė jais stogus.

Ugnis siautė visą trečiadienį, ketvirtadienį ir ketvirtadienio naktį. Iki penktadienio beveik visas San Francisco senamiestis buvo išdeges, bet gaisrų galutinai sukontroliuoti nebuvo galima. Vakarinėje dalyje didelė rezidencinė miesto sekcija pasiliko gaisro nepaliesta. Buvo nusistatyta ją išlaikyti, mylios ilgio namų eilę tarp degančio ir nepaliesto miesto išsprogdinus dinamitu. Jūrininkai, marinai, kareiviai ir savanoriai kovojo su ugnimi įlankos pakraštyje, kur jiems pavyko išgelbėti dokus. Tai turėjo daug reikšmės nukentėjusiųjų aprūpinime maistu ir medikamentais, bei jų evakuavime.

Benamių dauguma, kurių bu-

vo iki 200,000, susibūrė Golden Gate parke. Jie gaminosi maistą ir miegojo po atviru dangumi. Tik laimingesnieji susikombinuodavo kariškas palapines. Per vieną naktį parke gimė net 20 kūdikių.

Dar didesnę paniką kėlė mieste pasklidę fantastiškiausi gandai. Buvo kalbama, kad to paties drebėjimo metu New Yorkas buvęs jūros apsemtas ir Chicago nugarmėjusi Michigan ežero dugnan. Žvėrys, išsilaisvinęs iš zoologijos sodo, edą žmones gatvėse ir parkuose. Buvo pasakojama, kad plėšikai siaučia mieste, kišenių prisigrūdę moterų pirštų, nuo kurių nespėję žiedų numauti. Tikrumoje nieko panašaus neatsitiko. Drebėjimo ir gaisro metu tepriskaityta apie 1,000 žuvusių.

Pirmosios dienos po katastrofos

Charakteringa, kad po gaisro pirmiausia buvo prekiaujama ne maistu, drabužiais ar kitomis būtiniausiomis reikmenomis, bet fotografijomis, darytomis nelaimės metu. Didelės kainos buvo mokamos už apdegusias metalines monetas ir kitus katastrofą primenančius suvenyrus.

Pirklys Raphael Weill, nors ir (Tęsinys 10 psl.)

Ateina Kalėdos. Giminės LIETUVOJE laukia jūsų pagalbos. Jūs galite jiems pasiūsti GARANTUOTĄ SIUNTINĮ su drabužiais, avalyne, mistu arba vaistais per seniausią kanadišką exporto firmą.

KAMIENSKI JANIQUE TRADING CO.
2314 West Chicago Ave. (prie Oakley)
Tel.: BRunswick 8-6780

Drabužius galima siūsti ir naujus ir dėvėtus. Jūsų giminėms nereikės mokėti jokių muitų: viską sumoka siunčianti firma. Visų siuntinių pristatymas adresatams garantuotas. Drabužiai, maistas ir vaistai gali būti viename siuntinyje.
Ištaiga atdara 7 dienas savaitėje nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

ŽIEMOS VAKARAI PRAŠO KNYGŲ,

ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėjęs skaityti skaitysi neatsikvėpdamas, kol pabaigsi. \$13.000 VERTĖS KNYGŲ DABAR TIK UŽ \$5.00! Tuoju kišk penkinę į voką ir siusk, nes tokia proga atsitinka rečiau, nei aukso klodų suradimas.

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėt negali, kada mane skaitai. 311 psl., kaina \$2.00.

ČIKAGOS SEŠELIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytų. 316 psl., kaina \$3.00. Iliustruota.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi... 449 psl., kaina \$4.00. Iliustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už \$5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS

3325 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

P. S. Puikiausia Kalėdų dovana — šitos knygos.

Look 'em Over!

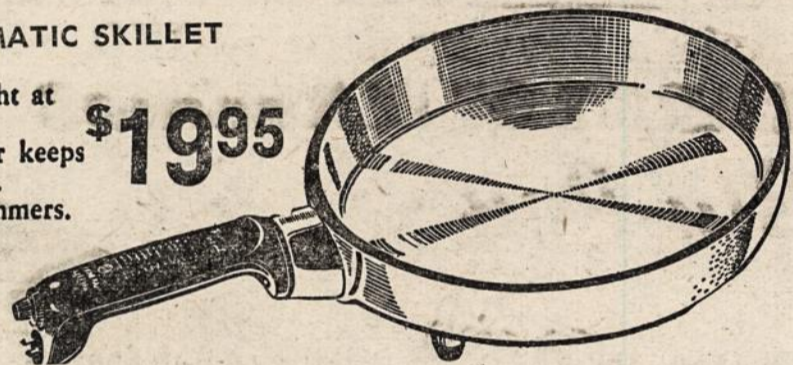
ELECTRIC HOUSEWARES

We carry a full line of G-E Electric Housewares and we would welcome the opportunity to demonstrate them for you. Check our credit terms — you will be surprised to find how easy it is to own that work saving appliance you need for your home.

THE NEW G-E AUTOMATIC SKILLET

Versatile—use it right at the table. Automatic Temperature Selector keeps temperature constant. Fries-Bakes-Stews-Simmers.

\$1995

G-E Automatic Coffee Maker

Makes 2-9 cups of delicious coffee. Reheat setting. Easy to clean.

\$2995

G-E Automatic Toaster

Toast as you like it—light, medium or dark. Extra-high toast lift.

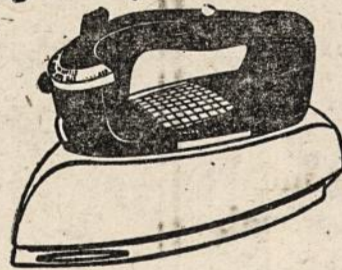
\$1995

G-E Steam & Dry Iron

It's 2 irons in 1. Switches from steam- to dry-ironing instantly.

\$1795

G-E Portable Steam Iron

Automatic and works on AC or DC. For dry-ironing, too. Weighs 1 3/4 lbs.

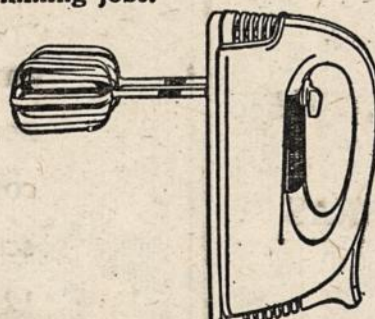
\$1495

G-E Portable Mixer

Lightweight, yet it's powerful enough to do tough mixing jobs.

\$1995

The New G-E Automatic Grill and Waffle Baker

Serves three ways—grill open, grill closed, and waffle baker. New reversible grids—no storing problem.

\$2295

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY

5115-5123 South Kedzie Avenue

Prospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Ne Tarybų, bet Sovietų Lietuva

Kalbininko L. Dambriūno nuomonė

Spaudoje pasirodė įdomus kalbininko L. Dambriūno straipsnis "Sovietinės terminologijos klausimu".

Autorius nurodo, jog sovietinė melo propaganda naudoja visokias priemones. Komunistų propaganda persunkta ir jų terminologija. Pvz. komunistai savo satelitus vadina "demokratinėmis liaudies respublikomis", nors ten nėra jokios demokratijos, lygiai, kaip jos nėra "demokratinėse" Rytų Vokietijos ar Šiaurės Korėjos "respublikose". Pati "Tarybinių Socialistinių Respublikų Sąjunga" taipgi nėra nei sąjunga, nei respublika, o yra tik centralizuota despotija. "Tas pats pasakytina ir apie Tarybų Lietuvą", — sako kalbininkas L. Dambriūnas. — "Kas vartoja terminą Tarybų Lietuva, tas, kad ir nesąmoningai ir nenorom, pasako, kad Lietuvą valdo tarybos, atseit žmonių rinkti (taigi demokratiniai) organai, pradedant žemiausiomis ir baigiant augščiausią tarybą, kai iš tikrųjų Lietuvą valdo Maskvos despotai per savo agentus".

Toliau autorius nurodo, kad

melo neapkenčias Vakarų pasaulis neverčia pažodžiui SSSR, bet vartoja trumpesnį Sovietų Sąjungos (Soviet Union, Union Sovietique, Sowjetunion) pavadinimą. Žodis Soviet neverčiamas į anglų council, vokiškąjį Rat, taipgi netinka jį versti ir lietuvių žodžiu taryba, nes tikrovėje taryba reiškia visai ką kitą negu komunistinis sovietas. Komunistinė lietuviška spauda vartoja verstinį žodį, norėdama įtikinti, kad kom. santvarkos pagrindą sudaro tarybos. Gi laisvoji lietuvių spauda, vartojanti sovietą (Sovietų S-ga, Sovietija, sovietinė santvarka), einanti teisingu vakariečių keliu.

Tuo pačiu kalbininkas L. Dambriūnas pasisako, jog be reikalo, gal būt, Lietuvių Kalbos Vadovo įtaka, kai kurie mūsų leidiniai pradėję vartoti tarybas vietoj sovietų.

Tas pats esą ir su kolūkiu, kuris komunistams reiškias kolektyvinį ūkį, tačiau tikrovėje nieko bendro kolūkis su kolektyviniu ūkiu neturįs. Juk kolūkio gyventojai į kolūkio turtą, gal būt, net mažiau teturį teisių ne-

gu dvaro kumečiai į dvaro turtą. Kolūkis yra valstybės, bet ne jame dirbančiųjų žmonių, ne to kolektyvo ūkis. Atmesdamas kito kalbininko kolūkio aiškinimą (kolūkis — kolektyvinis ūkis tarybinėj santvarkoj), kuriame esą jau ne vienas, bet du propagandiniai žodžiai — kolektyvinis ir tarybinėj — L. Dambriūnas mano, jog žodyne kolūkį būtų galima nusakyti šitaip: didelis valstybinis, iš privačių ūkininkų nusavintų žemių sudarytas ūkis. Gi kasdieniniam vartojimui tektų naudoti neišverstą sovietinį terminą kolchozas, kuris geresnis už kolūkį, nes mažiau beprimenąs kolektyvumą, t. y. bendrą nuosavybę, kurios tikrovėje nėra. "Kolchozas yra specifiškai sovietinis daiktas", — sako kalbininkas L. Dambriūnas, — "kuriam pavadinti nei mes, nei kitos tautos tikslaus termino neturi, todėl ir vartoją kolchozą". Panašiai esą neverčiamas čekistas, enkavedistas.

Sovietai ir laisvę ir nepriklausomybę vartoja nusakydami dabartinę padėtį Lietuvoj, bet mes apie tą patį dalyką kalbėdami tų žodžių negalime vartoti, nes Lietuvoj dabar nei laisvės nei nepriklausomybės nėra. Taigi,

(Nukelta į 7 psl.)

Try Asbach-Uralt
the great brandy from
8 yrs old the Rhine 80Proof

Kalėdoms padovanokite
ASBACH "URALT"
dovanų paketėli. Gaunamas vi-
suose kelionių biuruose arba iš
GERMAN DISTILLERIES LTD.
175 Riverside Dr., New York 24, N. Y.

Skaitkite "N-nas"

Pirkite Kalėdų Dovanas iš BUDRIKO
1/4 CARAT OF DIAMONDS

Blu-Ray

Locked Sets

Unbelievably
priced

CONVENIENT
CREDIT TERMS

BRANGENYBĖS

Deimantai, auksiniai žiedai, perlai, jewelry, sidabro indai, rašomos mašinėlės, plunksnos, photo aparatai, patefonai, tape rekorderiai, lagaminai, toasteriai, lietuviškos plokštelės, su gegute laikrodžiai.

RANKINIAI LAIKRODĖLIAI

Bulova, Gruen, Elgin, Longines-Wittnauer, Benrus. Visokios prekės, tinkamos dovanoms. Mažos radios, lėlės, vežimėliai, žaislai, blanketai.

TELEVIZIJOS

visų žymiausių išdirbysčių: Admiral, Zenith, Philco, RCA-Victor ir kitų. Su linksmų švenčių linkėjimais.

PAS BUDRIKĄ VISKĄ PIRKSITE UŽ PIGIAU, GERAS
PREKES IR LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS.

Jos. F. Budrik Furniture, Inc.

3241 So. Halsted St. Tel.: CALumet 5-7237

Krautuvė atidara kožną dieną iki Kalėdų nuo 9 val. ryto iki 9 1/2 vakare. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 vakare.

Budriko Lietuviška Radijo Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakarą nuo 6:00 iki 7:00 val. iš WHFC radijo stoties, 1450 kilocycles. Su žymiais dainininkais ir orkestru.

enjoy **BIG-phonograph** tone quality
with **SMALL-phonograph** weight, size!

come to
**LEO BERMAN HARDWARE AND
APPLIANCE STORES**

See the World's Smallest,
Lightest Automatic 3-Speed
Phonograph with BIG folded
horn speaker in the lid!

triomatic®
model 990

Thrill to the full tonal quality in your favorite records of any size or speed. Folded horn speaker in the lid plus a powerful amplifier and the feather-light tone arm with two sapphire needles combine to give you faithful reproduction. Beautiful compact V-M 990, has Warm Rose and Gray Tweed case of scuff-proof, waterproof leatherette... measures only 13 1/4" x 12 3/4" x 8 1/2". A wonderful buy at

Leo Berman Hardware & Appliances
1638 W. 63rd Street HEMlock 4-6800
(1 block West of Ashland on 63rd St.)
3422 Michigan Ave., East Chicago, Indiana
Phones: Waterfall 8-8400 East Chicago 5611
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GIRIOS AIDAS

Girios Aidas yra Lietuvos Miškininkų Sąjungos žurnalas, kuris pradėtas leisti prieš šešerius metus. Vėliausias to žurnalo numeris yra 13-tas iš eilės (už šių metų I-ji pusmetį). Susideda jis iš 84 psl., knygos (gana plačios) formato.

Iš visų profesionalų, kurie leidžia ar leido savo profesijai skiriamus žurnalus, girininkams priklausoma pirma vieta. Nors jų skaičius neidideli, bet jie sugeba išleisti tikrai įdomų ir turiningą žurnalą. Imkime pav. kad ir vėliausį numerį. Jame išspausdinta apie 30 įvairaus turinio straipsnių, pranešimų, atsiliepimų ir t.t. Pirmuoju str. eina prof. J. Kuprionio "Miškų genetika moderniojo miškininkystėje". Straipsnis rimtas ir moksliskas. Toliau seka prof. J. Raukčio "Mūsų beržiniai vietovardžiai", R. Masiulionio "Raudonoji miško skruzdė", A. Tenisono "Termitai puola Europą", Vinco Barono "Venecuela ir jos miškai", A. Andukevičiaus "Medžioklė Kanados šiaurėje", vėl A. Tenisono "Vilkų trauksmas į Vakarų Europą", etc.

Jau iš antraščių galima spręsti, kad tie straipsniai yra įdomūs ne tik miškininkams specialistams, bet ir šiaip kiekvienam piliečiui. Žurnalas paduoda žinių apie dabartinį miškų ūkį Lietuvoje (ką daro komunistai su Lietuvos miškais), žinių iš pasaulio miškininkystės ir daug kitų dalykų.

"Girios Aidas" spausdinamas mimeografu. Leidžia Lietuvos Miškininkų Sąjunga, kurios adresas yra: 1917 S. Peoria St., Chicago, Ill.

14-tasis "Girios Aido" numeris numatoma išleisti vasario mėnesį.

GRADINSKAS

KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografi,
lempos, baterijos, antenos.

J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIAU K. EIDUKONIS

Turli naują didelį sunkvežimį,
specialius įrankius ir apdardes
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDU PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS
DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas

Saukite:
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

Skaitykite "N-nas"

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, DECEMBER 10, 1955

(Tęsinys iš 6-to pusl.)

L. Dambriūnas ir sako ("Draugas", 1955.XII.3), jog laisvė, nepriklausomybė, kaip ir taryba, žodžiai geri, bet mes negalim jais vadinti tų dalykų, kuriuos jais vadina komunistai.

J. Klauseikis

DAnube 6-6887

DAINA
TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130S. HALSTED

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET
Lafayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

More to Offer You
for today and for tomorrow...

the Dependable
New **ROPER** LP-GAS Range

Dependability of automatic fuel supply

In considering the purchase of a new range, consider first the certainty of service... the availability of fuel whenever you need it. Hot, clean, economical LP-GAS is delivered to you automatically. It's always on hand for your use. It is not subject to the whims of snow and sleet storms, broken power lines and other causes of serious inconvenience. You can depend on LP-GAS at all times and under all conditions.

Dependability of fine cooking service

When you have a long-lived ROPER LP-GAS Range in your kitchen and LP-GAS dependably supplied to your home, you enjoy the finest cooking service imaginable. Stop in and talk it over. See the beautiful new ROPER Ranges. You'll find a model that's just right for you. Ask about the small down payment and low monthly payments.

BUY ON OUR CONVENIENT TERMS

**CROWNING
ACHIEVEMENTS**
that assure
convenience
through the years

- Alltral "Center-Simmer" Top Burners
- Exclusive "Staggered" Cooking Top
- Large "Bake-Master" Baking Oven
- "Scientific" Oven Cooking and Broiling Charts
- Super-Fast "Roper-Glo" Broiler Burner

EASY TERMS

BEE JAY STORES

15 W. Hubbard Street

Whitehall 4-3253

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Naujieji leidiniai

Juozas Švaistas, KNYGNEŠIŲ PĖDSAKAIS. Romanas iš knygų draudimo laikų Lietuvoje. Išleido "Bendrija", Vokietijoje. 295 psl. Knyga įrišta į kietus viršelius. Kaina \$3.00. Galima gauti Naujienose.

Andrius Norimas, NAUJAS VEIDAS. Novelės, apybraižos, legendos iš mūsų inteligentijos ir karininkų gyvenimo. Išleido autorius. 274 psl. Viršelis pieštas paties autoriaus. Kaina \$2.50. Gaunama Naujienose.

DU GAIDELIAI. Spaudai paruošė ir išleido Toronto skautai - vyčiai mūsų mažiesiems. Įdomi vaikams dovanėlė Kalėdų proga. Gerai žinomo eilėrašio "Du gaideliai" iliustravimas. Dvi eilutės ir iliustracija per visą didelį psl. Iliustracijos spalvotos, iš viso 8, tiek ir puslapių. Baigiama "Saulė virė, saulė virė, mėnėsėlis kepė".

Dr. Juozas Kaškelis, KOMUNIZMAS BE KAUKĖS. Išleista Montrealyje. 116 psl. Kaina \$1.50. Gaunama Naujienose.

Alė Rūta, NUNEŠK, UPELI, ŽASŲ VARGUS. Aštuonių vaizdėlių rimuotas vaidinimas vaikams. Iliustravo dail. P. Osmolskis. 64 psl. kietais viršeliais. Išleido leidykla "Bendrija", Vokietijoje. Kaina \$1.80. Gaunama Naujienose.

LITHUANIA. Didelio formato gražiai išleistas ir įrištas, gerame kreidiniame popieriuj, Lietuvos vaizdų albumas. Nuotraukos meniškai padarytos žinomo fotografo Vyt. Augustino. Kaina \$6.00. Gaunamas ir Naujienose.

Teodoras J. Kučinskas, LYTIŠ GARBINIMAS. Trumpa šios problemos istorija. Išleido Tikybos Tyrinėtojai. 144 psl. su iliustracijomis. Kaina \$1.50. Galima gauti Naujienose.

Ignas Šlapelis, JUOZAS PAUTIENIUS. Straipsniai lietuvių ir anglų kalba, gausiai iliustruoti dail. Juozo Pautieniaus paveikslais. Didelio formato, kreidiniame popieriuje, drobiniais viršeliais. Kaina \$5.00. Gaunama Naujienose.

Tel.: JE 8-9126
CARIB BARBER SHOP

GEORGE YERKES
lietuvis savininkas
1655 James Ave., kampas Lincoln Rd.
(Priešais Albion Hotel)
MIAMI BEACH, FLORIDA

Anglų Kalbos Pamokos

K. KALNĖNAS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-čias augštas, durys po kairei, arti
63-čios gatvės ir California Ave.)
Duoda tremtinys prieš karą baigęs
Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI

CHICAGOS ŠVARIASIAUSIŲ IR
MODERNIŠKIAUSIŲ DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis

A GLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGAS-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antr., 10-12. 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirt., penkt., 2-4 ir 6-9 popiet.
Šeštadieniai 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PROspect 6-1795
Rezid.: GROvehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IIR
GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: aksdien nuo 10 ligi 12 val.
iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniai nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikta antradieniai ir penktadieniai.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo
1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad.
ir Šeštadienį tikta susitarus.

Ofiso telef.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniai nuo 2 ki 4 po pietų.
Trečiadienį pagal sutartį.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511
Ofiso telef.: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniai nuo 1 iki 4 po pietų

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare,
šeštadieniai 2-7 p.p., išskyrus sekm.

Rezid. telef.: INterocan 8-8732
Ofiso telef.: INterocan 8-7654

DR. K. GUDAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val.
p. p. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad.
Šeštad. 10-3. Kitu laiku—susitarus.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REpublic 7-9199

GROvehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniai 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialistė Moterų Ligy ir Akušerijos
Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą
Adresas: 2750 W. 71st St.
(Kampas 71st ir California)
Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepija šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad
6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonai: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniai 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR-CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos
10748 So. Michigan Avenue
Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po
pietų kasdien, išskyrus trečiadienius
Šeštadieniai nuo 1 iki 4 val. po pietų

Telefonai: Ofiso GROvehill 6-5396
Rezidencijos: PROspect 6-4737

DR. A. MACIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8
Šeštadieni 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniai uždaryta

DR. CONSTANCE O'BRIEN

PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p.
7-9 p. m. Šeštadieniai 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8.
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonai: YARds 7-4787
Namų telef.: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepiu viršutiniai telefonai,
šaukite MIDway 3-0001

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rezid.: LAFayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: GROvehill 6-8876

DR. A. Z. ŠAULYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-
8:30 val. vak. Šeštadienį 2-4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS- TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro,
antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v.
ir šeštad. 2-4 val. po pietų

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

DR. J. VAITAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniai 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLYmpic 2-1381

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaškevičius

(VAŠKEVIČIŪTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet,
trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniai 2-4 val. po pietų.
Sėkmadieniai uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonai: HEMlock 4-7899
Namų tel.: HILLtop 5-2557

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, DECEMBER 10, 1955

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PRŪTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniai 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonai: YARds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniai 10-2 val. po pietų.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įveda netikrą — artificialę akį pagal
sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Tikrinu klausą ir pagalbėju
nepriگردintiems.

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudėjimo, akių karščio.
Atitaisau trumparegystę ir toli-
regystę. Prirengiu teisingai akinius.
Visuose atsitikimuose egzaminavimai
darom. su elektra, parodančia ma-
žiausias klaidas. Speciali atyda kre-
piama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniai iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YARds 7-1373

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.

FR 6-3922 LA 3-9719

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

Persiuntimai į Lietuvą
ATDARA NUO PIRMAD.
IKI PENKTADIENIO
9:00 ryto iki 4:30 po pietų.
Siuntiniai priimami
TIKTAI SUSITARUS.
Pirm atvykstant telefonuikit
dėl susitarimo.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE STREET
CHICAGO 4
Tel.: WABash 2-9354

Kiek daug pony,

kokie gražūs... — stebisi lietuviškoji knyga, lygut ta Juozapota "Liūdnoj pasakoj". Iš tikrųjų pro "Terros" Chicagoje, pro "Laimos" Brooklyne, pro V. Paužos Detroite, aiman, pro daug knygynų ir spaudos kioskų pračina dešimtys ir šimtai. Be žado. Be veido. Be tėvų paliktos pavardės. Net be vardo. Tarsi debesys rudenį. It šešėliai naktovidyje. Pasiklydę pėdos. O buvo, vai, buvo tai broliai ir sesers iš už vandenyno, iš tėvų-tėvų šalies. Lyg tame rūsčiame kalambūre: "... mirė atvykę į JAV" (o palaidoti?! — tuo, kai ateis laikas, pasirūpins "tautiečiai graboriai"!)... Mirė (net drovu jaunimo tarpe išsirtarti) nuo progresuojančio uždarbio.

Bet šandie, nuo knygų atpratusius tremtinius ir emigrantus palikę nuošaly, žvilgterkime į sąlygas, kokiose dirba mūsų leidėjai. Dažnai, ak, dažnai mėgstama (bent iš tolo, bent mintyse) pavartyti jų... pinigines. Nesibodima pamokyti, ir pabarti. Nenoromis prisimena šv. Rašto mintys apie muitininką ir fariziejų. Ana, akivaizdų pavyzdį nurodė J. Alaušius (žr. "Aidai", lapkr. mėn.): — viename laikrašty pasirodo "Liet. Enciklopediją" iškeikiąs straipsnis, ir tą strnį rašė žmogysta, kuris savo "recenzijai" "L.E." pasiskolino iš... senojo lietuvių emigranto. Atseit, prenumeruoti neprenumeruoja, o... loti loja (atrodo, šis veiksmažodis mūsų kalbamuoju atveju yra pats švelnusis!).

Prieš porą metų mane itin sugraudenė viena extra-žinia. Tai džiūgavo Lietuvybei Išlaidyti Tarnyba (o gal Taryba?

— atitolau nuo aukštųjų veiksnių ir New Yorko politinės biržos). Girdi, pas vokiečius spautuvininkus ir popieriaus pirklius užtikta "Aušrelės" ir kt. spaudinių. Tai kaip makulatūra. Kaip iš pranešimo atrodė, amerikiečių karinė policija taitai konfiskavo ir — gražino lietuviams. LIT žadėjo viską sutvarkyti ir kolonijoms pasiūsti lyg... dovaną. Savaiame kilo klausimas: — o kurgi buvo LIT, kai "Patria" (sąrašė vyravo josios spaudiniai) ruošėsi į JAV ir skubomis likvidavo savo gėrybes? Ar nereikėjo tada mūsų veiksniams pasitarti su "Patria", "Aistra" ir kt. leidyklomis ir bent už "našlės skatiką" perimti į makulatūrą nurašytąjį gimtąjį žodį. Žinia, "P. Kiaulėno" monografijos (prancūzų kalba) "Patria" perdaug išspausdino, jei Liet. Išl. Tarnybai dar atiteko arti... 4000 egz. Bet "Aušrelės" nėra perdaug, jei pati "Patria", į JAV persikėlus, leidžia naują laidą.

Vakarų Vokietijoje gana gerai klestėję leidyklos, kai atėjo kelionės per vandenyną metas, nuleido sparnus, neberizikavo gyventi. "Patria" atkilo, bet po 2 knygų mirė (savo ar svetima ranka pasmaugta, tai nesvarbu). Kaip atrodo, mirė (ar bent karšta) ir "Gabija", anapus vandenyno gimusi, bet čia subrendusi.

Dar rūštesnę žinią apskelbė LIT šimet sausį. Girdi, leidyklos (ar autoriai) tegu siunčia į Vlikingeną (!) kiekvieno spaudinio pavyzdžius. Tada LIT sudarys "index librorum" ir — gerąsias knygas "viešai ir iškilmingai" siūlys įsigyti. At- (Tęsinys 11-me psl.)

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue).

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šlaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jie parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1003
Telefonas Central 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Mes mokame

3 1/2%

MIDLAND

Savings and Loan Association

PER 40 METŲ
VISŲ LIETUVIŠKŲ
KOLONIJŲ
SAUGIAUSIA IR
PILNINGIAUSIA
TAUPYMO
BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Kalėdų Šventės metuose didžiausios, o "Nidos" knygos rinkoje pigiausios!

ŠVENČIŲ DOVANOMS YRA TINKAMIAUSIOS "NIDOS" KNYGŲ KLUBO, ANGLIJOJE, IŠLEISTOS KNYGOS:

- 1 — Gustave Flaubert PONIA BOVARY, vertė Alė Rūta. Romanas — 243 pusl.
- 2 — Petronėlė Orintaitė GROŽVYLĖS MEILĖ. Apsakymai ir apybraižos — 165 pusl.
- 3 — PIRMASIS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS DEŠIMTMETIS. Žymiųjų asmenų atsiminimai iš 1918—1928 m. — 175 pusl.
- 4 — V. Alantas SVETIMOS PAGAIRĖS. Novelės, apsakymai, feljetonai — 255 pusl.
- 5 — M. Vaitkus "TVANAS". Senovinių amžių apysaka—205 pusl. Turime ir anksčiau išleistų "Nidos" knygų. Jos visos švenčių proga tekainuoja tik po vieną dolerį! Užsakymus siųsti:

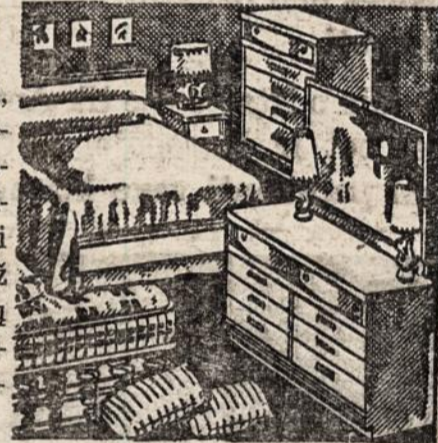
J. JANULAITIS

4510 So. Hermitage Ave. Chicago 9, Illinois

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tikrai už \$169

I šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užėiti vakarais. Parduoame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuosimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NEMOKAMAI Visiškai Nemokamai

ŠITOS IR DAUG KITŲ PUKIŲ DOVANŲ JUMS VISAI NIEKO NEKAINUOS

Electric Roaster & Fryer	worth	\$80.00
94 pc China Dinner Set	"	65.00
Westinghouse Radasonic Radio	"	65.00
Rogers Silverware Set of 76	"	60.00
Electric Heater	"	50.00
24 Karat Corry Coffee Maker	"	50.00
All Speed Record Player	"	50.00
Dual Control Electric Blanket	"	50.00
Four-Way Mix Master	"	50.00
Four-Piece Silver Coffee Set	"	50.00
Electric Deep Fryer	"	35.00
Westinghouse Clock-Radio	"	35.00

Jūs galite įsigyti bet kurią iš šių puikių dovanų nemokamai! TAI NĖRA LOTERIJA.

Dėl informacijų atvykite, paskambinkite arba parašykite:

OAK

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1429 WEST 18th STREET—CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone CAnal 6-1640

VALDŽIOS
PRIŽIŪRIMA

FEDERAL HOME LOAN
SYSTEM NARYS

IŠTEIGTA 1907

(Tęsinys iš 5-to pusl.)

pats labai nukentėjęs, benamėms moterims paaukėjo 5,000 suknelių. Bankininkas A. P. Giannini, tada 35 m., prieš du metus įkūręs San Francisco Italijos Banką, gaisro metu susikrovė banko turta ir nusivėžė į savo namus, apie 20 mylių nuo degančio miesto. Pasirodė, kad pasielgė gana išmintingai, nes bankas vėliau sudegė. Grįžęs į San Francisco, dar gaisrui tebesitęsiant, jis pasistatė provizorinį banką įlankos pakraštyje ir pradėjo duoti paskolas, nereikaludamas beveik jokių užstatų nė garantijų. Visos šios paskolos vėliau skolininkų buvo gražintos iki paskutinio dešimtuko. Šiandien Giannini bankas yra vienas iš trijų didžiausių pasaulyje.

Kongresas, organizacijos ir pavieniai asmenys ištiesė nukentėjusiems dosnią pagalbą ranką. Miesto atstatymas vyko nepaprastai sparčiai. Dėmesys buvo kreipiamas į tai, kad naujieji pastatai turėtų visas galimas priemones nuo plaukių nelaimių apsisaugoti.

Draudimo įstaigos ne tik Amerikoje, bet ir Europoje turėjo gerokai patuštinti savo kišenes.

Mažesnės draudimo firmos nepajėgė apmokėti visų nuostolių. Po San Francisco katastrofos draudimo bendrovės pasidarė sau taisyklę, kaip angliška patarlė sako, "nesudėti visų kiaušinių į vieną krepšį". Dabar vienoje geografinėje srityje paskira bendrovė tegali drausti tik ribotą skaičių žmonių ar pastatų.

Will Irwin, "New York Sun" reporteris, 8 dienas sėdėjo savo raštinėje New Yorke ir, pasinaudodamas savo San Francisco pažinimu, iš gaunamų pranešimų rašė gaisro istoriją. Vėliau šis aprašymas išėjo atskira knyga, pavadinta "Miestas, kuris buvo". Knyga pasiekė labai didelio tiražo ir buvo žurnalistikos triumfas.

Po trijų metų San Francisco buvo jau iš pagrindų atstatytas ir gyventojai išdidžiai galėjo jį pavadinti "Miestu, kuris yra".
T.

ATIDARYMAS
**STEFANIJOS
BEAUTY SHOP**

3120 SO. HALSTED ST. VI 2-6074

ŠALTO BEI KARŠTO PUSMETINIO
(PERMANENT) IR PLAUKŲ
DAŽYMO SPECIALISTAI

Menadžeris: Annette Stoškus
Sav. STEFANLIJA JAZERSKIS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

NORA M. GUGIENĖ

SLA kuopose eina nominacijos. Teko patirti, kad dauguma SLA narių nominuoja Norą M. Gugienę SLA išdininko pareigoms.

LAUŽAS (JUNK)

Gaukite dylerių kainas.

**AUKŠČIAUSIOS KAINOS MOKAMOS UŽ
metalo atkarpas, geležį, skudurus, vartotą popieri.
LAIKRAŠČIUS — 90 CENTŲ UŽ 100 SVARŲ
pristatytus į mūsų jardą.**

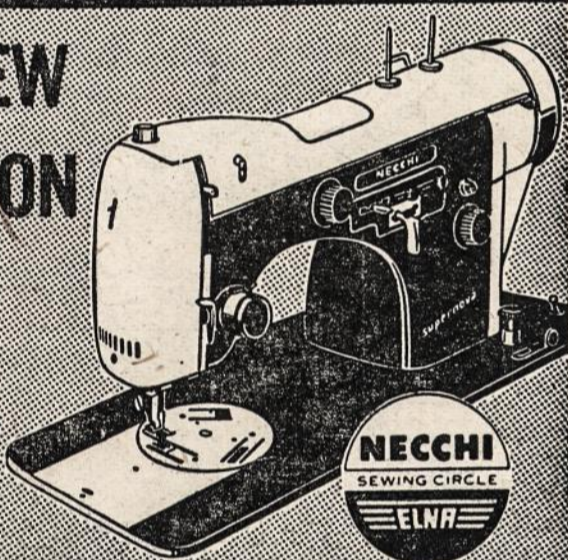
AIRLINE IRON and METAL CO.

1019 West 16th Street

VALANDOS: PIRMAD. PER PENKTAD. 7:00 RYTO IKI 4:50 VAK.
SEŠTADIENI 7:00 RYTO IKI 1:00 PO PIETŲ.

Now! Enjoy the Miracle of Push-Button Sewing!

**TRY THE NEW
PUSH-BUTTON
NECCHI®
AUTOMATIC
TODAY!**

NEW! DOES EVERYDAY SEWING
ALL BY ITSELF!

NEW! MAKES UNLIMITED
AUTOMATIC EMBROIDERY!

Just push a button ...
it makes complete
buttonholes! No other
machine in the world is automatic
enough to do this!

Just push a button ...
it makes tapered
monograms!

Just push a button ...
it mends and darns
for you!

Just push a button ...
it makes unlimited
embroidery!

Parts and service always available.

**YOU CAN OWN A
STRAIGHT STITCH
NECCHI**

for as **\$98⁹⁵**
little as

LIBERAL TERMS

\$2²⁵
as low as **2** weekly

FREE! Dressmaker Tape
Measure given to you
when you get your free
demonstration!

**LEO BERMAN HARDWARE
and APPLIANCES**

1638 W. 63rd Street

HEMlock 4-6800

(1 block West of Ashland on 63rd St.)

3422 Michigan Ave.

East Chicago, Ind.

Phones: Waterfall 8-8400

East Chicago 5611

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI

*(Nauji dideli traukai - Naujausi kraustymo irankiai
Ilgu metu patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas)*

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

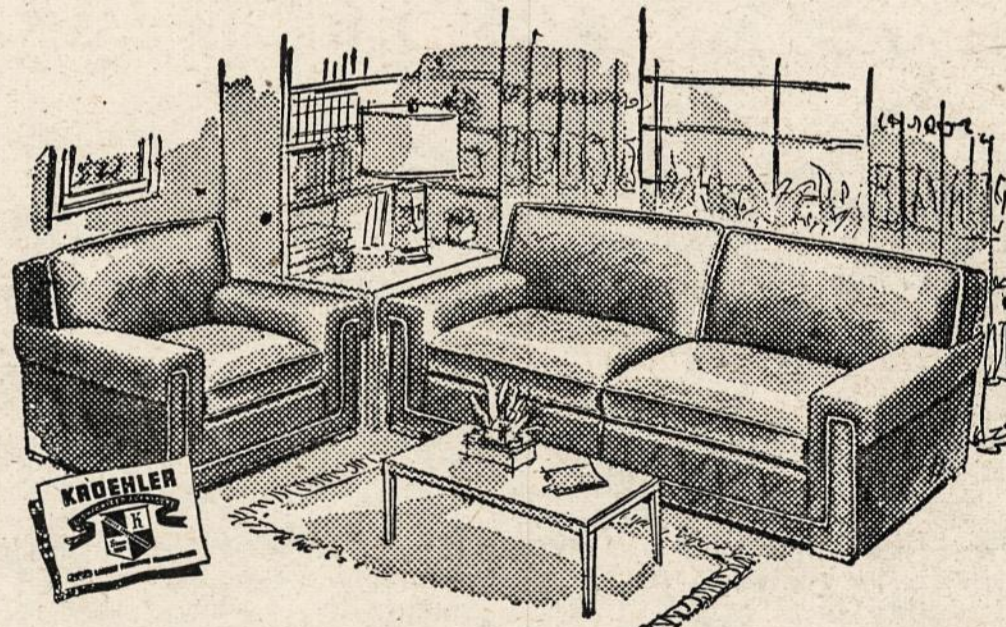
Su Kalėdų Švenčių Linkėjimais
iš **BUDRIKO** Prekybos Įmonės

*Give Something
for the HOME!*

Pas Budriką už nieką nepermokėsite. Žemiausios kainos ant aukštos kokybės prekių geriausių Amerikos išdirbysčių: Kroehler, Pullman, Simmons, Selley, Douglas, Bassett, Albert, Frigidaire, General Electric, Philco, Admiral, Crosley, Bendix, Whirlpool, Maytag, Siegler, Universal, Tappan, Lees, Hoover ir kitų. Pas Budriką už nieką nemokėsite pilnos kainos, ant visko gausite didelę nuolaidą ir dar galite pradėti mokėti tik kitą mėną.

Kiekvienas pirkėjas gaus dovaną su pirkimu.

2-jų šmotų parlor setas už **\$9800**

DYKAI 9x12 KARPETAS.

Krautuvė atidara kožną dieną iki Kalėdų nuo 9 val. ryto iki 9 1/2 vakare. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 vakare.

Jos. F. Budrik Furniture, Inc.

3241 So. Halsted St.

Tel.: CALumet 5-7237

Budriko Lietuviška Radijo Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakarą nuo 6:00 iki 7:00 val. iš WHFC radijo stoties, 1450 kilocycles. Su žymiais dainininkais ir orkestru. Pasiklausykite, gal laimėsite pirmą prizą \$100 pinigais už atspėjimą.

(Tešinys iš 9 psl.)

Ieškite, bet tai man primena pensininko aistrą pašto ženklukams, kuriuose pavaizduojama jaunos merginos (na, ir raumeningos našlikės). Dievaž, iš Vliko ir Vykdamosios Tarybos (tasia pat iš Diplomatiijos šefo įstaigos) dar neišėjo nė vienas žodis už mūsų gimtosios knygos puoselėjimą!

Vakarų pasauly, lyg "Anykščių šilely" — "ant lauko pliko" du pašelėliai rizikantai beliko. Tai "Terra" ir Liet. Knygos Klubas (kitų leidyklėlių, kad ir gerų spaudinių parūpinančių, bet dirbančių "tarp kita ko", neminiu).

Šiandie knygų leidyba — pagarbos ir padėkos vertas žygis, ir tenka stebėtis, kai į vos beriedančius ratus kas nors ima rąstigalius kaišioti. Ilgai nenorėjau akims tikėti, deja, po niūriu straipsniu pasirašyta ne ko kito, bet prof. dr. Pr. Skardžiaus. Kalbininkas prieš gimtąją kalbą!

"Terra" ryžosi (ir linkėkim: sėkmės!) antrąją laidą parūpinti svetur atsidūrusiems lietuviams didijį "Dabartinės

Duona ir įvairias skanias bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376

Pristatome i visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam i visus artimuosius miestus.

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai, pusė svaro \$1.25; ramunių arbata visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. \$1.25; liepos žiedai yra vartojami dėl iššaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. \$1.25; kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 cenai: trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiusk \$4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

Lietuvių Kalbos Žodyną". Knyga išleista anapus geležinės uždangos, redakcijoje, šalia prof. J. Balčikonio, J. Kruopo, K. Ulvydo ir dar poros, atsirado politrukai (K. Korsakas ir B. A. Larinas). "Terra" nutarė bolševikinius įtarpus išmesti, iškraipytas sąvokas išlyginti, žodžiu — kad tiktų lietuviui. Šiam nublševikinimo darbui pasitelkė LRD pirmininką B. Babrauską. Tvarka? Nieku būdu, — girdime prof. Dr. Pr. Skardžiaus balsą. Ir nebežinai žmogus: ar čia juoktis ar čia verkėti?!

Prof. K. Būga "Liet. Kalbos Žodyno" 1 sąs. (Kaunas, 1924 m.) įvade didžiai kukliai rašė:

"Kalbos aš dar tobulai nemoku, stengiuos pramokti. Duok Dieve, kad nors senatvėje išmokėčiau! Manau nebūsiant man gėdos, kad mokydamas dar neišmokau, nes gėda tėra tik tam, kuris nemokėdamas ir nesimokydamas tariasi mokas".

Esame ne namie. Lyg švyturys jūros migloj tolsta nuo mūsų gimtoji daina, pasaka, mįslė, tolsta gimtasis raštas. Netgi kultūrininkų kalba diena diena blunka. Jaunimas, jei dar savo tarpe lietuviškai bekalba, nejučiomis praranda būdvardžius, dalyvius, padalyvius, o kirtis?

Manding, kas jau kas, bet kalbininkas neprivalėtų griauti kalbos rūmų (konkrečiai: "Terros" išleidžiamo "Liet. Kalbos Žodyno"). Ambicija ar koks principas šaukia prieš Tėvynėje išleistą žodyną? Ieškoti ar jieškoti, aukštas ar augštas ir pr. ginčytini dalykai turi nulemti visą žodyno vertę? Nejuokaukime, vyrai!

Visa paguoda, kad prof. Dr. Pr. Skardžiaus, niekiami dalykai auga lyg ant mielių. Neigė "Lietuvių Enciklopedija", o ji jau pasiekė 7 tomą, vis įdomesnė, vis žiniomis pranašesnė. Reikia manyti, kad sėkmės linkme eis ir žodyno reikalai. Jau susirado per 400 prenumeratorių. Ši talka abiem pusėm pravarti. Pavardės daug ką pasakys; ir žymiai daugiau kaip pvz., "asmens žinios" "Amerikos lietu-

(Tešinys 12-me psl.)

APSIPIRKITE TERROJE

TERROS KNYGYNE, jo dovaninių prekių skyriuje, Kalėdų šventėms gauta:

- puošnaus ir įvairaus kristalo, importuoto iš Vokietijos ir Švedijos,
- gražios italų, amerikiečių ir japonų keramikos: vazų, televizijos lempų, peleninių ir kt.,
- vokiškųjų radijo aparatų: Saba, Telefunken, Grunding-Majestic, Graetz, puikios išvaizdos, įvairiausių modelių, high fidelity, pajėgių girdėti Europą ir kitus kontinentus,
- puošnių odos dirbinių: moterims rankinukų, piniginių, albumų, moterims manikiurinių, vyrams skutimosi priemonės setų, portfelių, užrašams knygelių ir kt.,
- kalėdinių sveikintimų atvirukų, tautiniais motyvais medžio drožinių, audinių ir kt.,
- naujausių patefonams klasikinės muzikos plokštelių: operų, operėčių, simfonijų ir kt., kaip pilnais albumais, taip ir pavienėmis plokštelėmis.

VISOS PREKĖS PRIEINAMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Knygyne rasite visas lietuviškas knygas, laikraščius, žurnalus, vaizdų albumus ir daug kitko. Adresas:

TERRA, 3333 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Telefonas: LAFayette 3-0427-

KALĖDŲ DOVANOMS

DRABUŽIŲ, BALTINIŲ, PATALYNĖS, RANKŠLUOSČIŲ

PIGIAU KAIP KITUR LIETUVIŠKOJE KRAUTUVEJE

Joseph's Dry Goods Store

3218 So. Halsted Street

DIDELIS PASIRINKIMAS VYRAMS, MOTERIMS IR VAIKAMS: marškinių, kojinių, nosinių, darbo kelnų; suknelių, skarelų, baltinių; antklodžių, paklodžių, užvalkalų ir kitko.

AT GLASER'S SHEAFFER'S

NEW SNORKEL PENS

SPECIAL OFFER

SHEAFFER'S ADMIRAL Snorkel Pen with smooth-writing 14K gold point, regularly \$10.00 Now only \$7.95

SHEAFFER'S SARATOGA Snorkel Pen with gold-filled trim, hand-ground 14K gold point, regularly \$11.95. Now only \$9.95

Wonderful writing value! Give these fine Sheaffer's Snorkel Pens at great savings. Come in today.

GLASER'S APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

5115-5123 So. Kedzie Ave. PProspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

& LOAN ASSN

Chartered and Supervised by the U. S. Government

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

(Tęsinys iš 11-to psl.)

vių vardynė".

Va, baigiau vartęs Žodyną. 3 savaites diena diena po valandą kitą. Su pieštuku ir užrašams popierium. Daug žinių atšviežinau, ir grįšiu į Žodyną dar daug kartų, galima sakyti — kai tik ką nors ryšiuos rašyti. Tai neišenkama kalbos versmė. Drįstu teigti, kad ne tik prof. Dr. Pr. Skardžius pats vienas, bet visa Vakarų lietuvių bendruomenė tokio žodyno nesukurs, nes gyvoji kalba ir gyvoji tauta ne emigracijoje, bet Tėvynėje. Ak, ačiū prof. J. Balčikoniu ir jo (kalbiniams) bendradarbiams, kad į tremties tvanką įneša Tėvynės oro. Žodyną besklaidydamas staiga nugali žmogus erdvę ir laiką: regi artoją, amatininką, darbininką ir mokytinį pas save ir savo kalba kalbantį, regi (nors ir kaip K. Korsakas ir B.A.Larinas besistengtų!) gimtąjį peisažą ir amžių sanvartas, kurių būvy tėvų kalba formavosi.

Antra grįžus, kyla baisi prieštara: — gal šis prof. J. Balčikonio žodynas yra paskutinyss pakasynų varpo dūžis?! Jau "Tiesa" yra suabejojusi ar beverta leisti didįjį — tomis — žodyną. Vieną gražią dieną LKP(b) CK gali įsakyti sunaikinti ne tik šį Žodyną, bet ir kartotekas. Iš tuščio nepripilsi, ir reikia džiaugtis, kad pro okupacijos užtvaras prasiveržė tiek, kiek duoda "Terros" pakartojamasai "Lietuvių Kalbos Žodynas".

Tokia mano nuomonė, o ką manai Sveikas, bičiuli?

J. Cicėnas

HOUSE OF RULAH

Taisome sugedusias lėles. Turime lėlių kolektoriams, lėlėms kepuraičių ir būdingų drabužėlių. Lėlės nuomojame, pagaminame jas pagal užsakymą. Turime puikiausių naujovių ir dalykėlių įvairioms šventėms.
418 SO. PULASKI — KE 3-8916

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Litanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

— Savo auka palengvink sevelių sunkias tremties dienas!

12 — NAUJIIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, DECEMBER 10, 1955

PAIEŠKOMA URŠULĖ MARCINKEVIČIENĖ

Sabina Ropienė ieško savo sesers Uršulės Marcinkevičienės, kilusios iš Krekenavos ir gyv. Chicagoje. Marcinkevičienę arba ją pažįstančius prašome parašyti Joseph Ropal, 513 No. 2nd Ave., Maywood, Illinois.

P. & J. JOKUBKA

TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI
Pardavimas ir Taisymas
4102 Archer Ave., at Mozart
Chicago 32, Ill. — Tel.: LA 3-8617

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos Atkok jiems!
—SATURDAY, DECEMBER 3, 1955

JUCUS SISTERS RESTAURANT

NAUJAI DABAR ATIDARYTAS

Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 METAI TOJE PAČIOJE VIETOJE.

1608 W. 47th St. Tel. LA 3-9670

APSIRŪPINKIT KALĖDŲ ŠVENTĖMS

IŠ ANKSTO PIGIAU NUSIPIRKDAMI VIETOJ ARBA IŠNESIMUI VIETINIUS IR UŽSIENINIUS GERIMUS LIETUVIŠKOJ ALKOHOLINIŲ GERIMŲ KRAUTUVEJ

MONARCH LIQUORS

3529 So. Halsted St. Tel.: YArds 7-6054

Sav. A. ir J. NAUJOKAI

Niekad neimami taksai

Užeikite įsitikinti

VISADA ŠALTI UŽKANDŽIAI

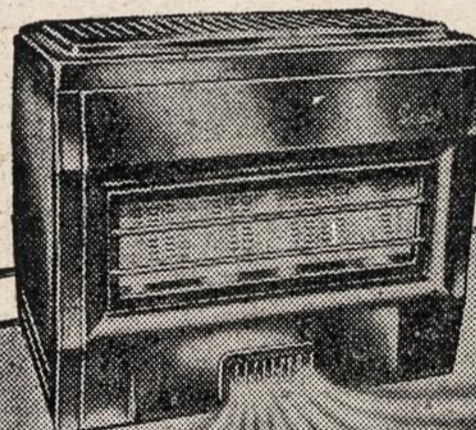
NOW AT

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

4 SIEGLER USES HEAT THAT'S 4 TIMES HOTTER OVER YOUR FLOORS!

Siegler is *not* a space heater that wastes heat up the chimney and on the ceiling forcing you to live in 1 or 2 rooms—
Siegler is *not* a central heating plant with expensive installations—

Siegler is a revolutionary method of WARM FLOOR HEATING . . . puts heat in every room WITHOUT COSTLY, DIRT COLLECTING PIPES & REGISTERS!

APPROVED BY AGA

Tropical Floor Heat

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

MONEY BACK GUARANTEE

make the 'MATCH-TEST'! It proves how Siegler pays for itself again and again with the fuel it saves!

WARM COZY FLOORS IN EVERY ROOM!

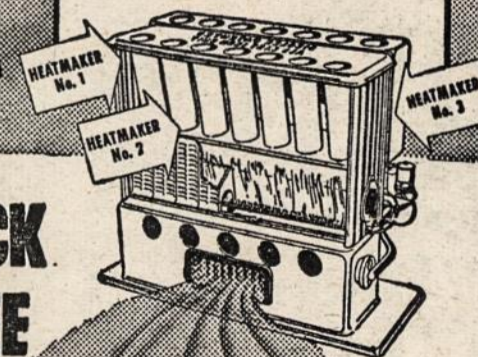

Siegler

THREE-IN-ONE HEATMAKER

Siegler captures the Top-of-the-Flame heat, doesn't waste it up the flue as ordinary heaters do. This extra, patented inner heater is built right into the heart of the hottest fire. It captures the 4 Times Hotter heat from the burner flame — pours it over your floors. Cuts gas bill tremendously

HEATS LIKE MAGIC even with the gas turned OFF

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 WEST 51st STREET

Tel. HEmlock 4 - 7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS